

G E M E E N T E

B E E M S T E R

W E R E L D E R F G O E D

**MEERJAREN-PERSPECTIEF
B E E M S T E R 2015 - 2018**

I N H O U D S O P G A V E

1. LEESWIJZER	4
2. AANBIEDINGSBRIEF	5
3. FINANCIËEL PERSPECTIEF	7
4. SOCIAAL DOMEIN	13
5. ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE	15
6. TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN	16

ALGEMEEN

Het meerjarenperspectief is het document waarmee de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen en actuele risico's voor de komende vier jaar. Gebruikelijk is dat dit perspectief onderdeel uit maakt van de jaarlijkse kadernota die tevens voorstellen bevat voor kaderstelling door de gemeenteraad. In het jaar waarin er gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden wordt alleen het financieel perspectief gepresenteerd. Het gaat om een zogenaamd beleidsarm perspectief dat als basis dient voor de programmabegroting 2015 - 2018. Dit perspectief kan door de nieuwe gemeenteraad worden gebruikt bij het opdragen van nieuw beleid aan het gemeentebestuur.

Hierna wordt per hoofdstuk kort aangegeven wat in dit document aan de orde komt.

AANBIEDINGSBRIEF

In de aanbiedingsbrief geeft het college een financiële samenvatting, worden de belangrijkste zaken benoemd en is een advies opgenomen over de wijze waarop het financieel perspectief kan worden betrokken bij de begroting voor 2015 - 2018.

FINANCIËEL PERSPECTIEF

In het hoofdstuk 'financieel perspectief' worden de onvermijdelijke financiële aanpassingen gepresenteerd. Dit betreft de bekende en verwachte ontwikkelingen in zowel de lasten als de baten. Indien van toepassing zijn ook de structurele effecten uit de programmarekening 2013 in dit overzicht opgenomen.

ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling van de algemene reserve gepresenteerd. Alle nu bekende ontwikkelingen zijn hierin verwerkt.

TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN

In het hoofdstuk 'technische uitgangspunten' wordt aangegeven welke regels en percentages zijn gebruikt bij de opstelling van het financieel perspectief en ook gelden voor de opstelling van de programmabegroting 2015 - 2018. Hierbij is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de gemeente Purmerend. Voor sommige uitgangspunten dient de financiële verordening Beemster te worden aangepast. Dit zal in de loop van 2014 ter besluitvorming worden voorgelegd. Dit geldt ook voor de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen.

2 Aanbiedingsbrief

Aan de leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt geen kadernota, maar een financieel meerjarenperspectief 2015-2018. In het verkiezingsjaar is het niet mogelijk een door het college gedragen kadernota op te stellen, in verband met de (mogelijke) wisseling van collegeleden en portefeuilles. Daarom heeft u in de nieuwe P&C cyclus, die op 10 december 2013 is vastgesteld, besloten om in verkiezingsjaren slechts een financieel meerjarenperspectief vast te stellen. Dit is een document waarin slechts de onvermijdelijke financiële zaken zijn opgenomen. Hiermee bereiken we tevens een betere aansluiting met de P&C cyclus van de gemeente Purmerend, wat een efficiënte manier van werken ten goede komt.

Het financieel perspectief 2015-2018 biedt inzicht in hoe de gemeente ervoor staat. In de jaren dat er geen verkiezingen zijn, wordt dit perspectief in de kadernota gepresenteerd, samen met voorstellen voor kaderstellende uitspraken en te maken keuzes. Met de uitspraken en keuzes stuurt de raad op de uitwerking van de begroting voor het volgende jaar. In het jaar waarin er verkiezingen plaatsvinden wordt alleen het financieel meerjarenperspectief uitgebracht. Het college kan op basis van het coalitieakkoord een collegeprogramma opstellen, wat in de begroting kan worden verwerkt. De gemeenteraad kan dan bij de behandeling van de begroting richtinggevende uitspraken doen voor de komende vier jaar.

Hoe staat Beemster ervoor

Het financieel perspectief laat het volgende beeld zien:

Jaar	Saldo perspectief		Saldo begroting	
2014	€ 23.304	positief	€ 147.686	positief
2015	€ 49.641	negatief	€ 556	positief
2016	€ 60.942	negatief	€ 3.712	positief
2017	€ 39.277	positief	€ 82.665	positief
2018	€ 11.706	positief	€ 82.665	positief

De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

Een stijging in inkomsten uit het gemeentefonds

Dit betreft de uitwerking van de decembercirculaire, het groot onderhoud van het gemeentefonds, de vervallen taak onderwijshuisvesting en de lagere bijdrage wegenbeheer Hoogheemraadschap Noorderkwartier. De stijging van inkomsten levert het volgende beeld op:

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Stijging	€ 75.081	€ 130.652	€ 132.114	€ 171.390	€ 155.160

Extra kosten voor de invoering van de decentralisaties

In de jaren 2014 en 2015 worden er extra kosten gemaakt voor de invoering van de decentralisaties. De extra kosten in 2014 van circa € 65.000 zijn opgenomen als extra last. De extra kosten in 2015 van circa € 56.000 zullen, zoals in het coalitieakkoord is opgenomen, ten

laste komen van de budgetten die daarvoor aan de gemeente zijn toegekend en niet leiden tot hogere lasten in de exploitatie.

Stelsel van basisregistraties

De gemeente heeft een wettelijke verplichting om een Stelsel van Basisregistraties op te bouwen.

In 2014 is hiervoor een bedrag opgenomen van circa € 38.000. In de jaren 2015 t/m 2018 is een stelpost opgenomen van € 150.000. Ook zal er sprake zijn van incidentele lasten van circa € 525.000, verdeeld over de jaren 2014 t/m 2018. Het voorstel is om voor deze incidentele lasten een bestemmingsreserve in te stellen van € 525.000 ten laste van de algemene reserve.

De inschatting van zowel de incidentele als de structurele lasten zijn gebaseerd op aannames die Purmerend heeft gebruikt. Bij de begrotingsbehandeling zal het mogelijk zijn een gedetailleerder beeld te presenteren van de lasten.

U zult tevens kort na de zomer ter informatie een presentatie krijgen over het Stelsel van Basisregistraties.

Bovengenoemde ontwikkelingen worden nader toegelicht in de hoofdstukken 3 en 4.

Algemene reserve

De algemene reserve kan groeien tot circa € 3,7 miljoen. Deze groei komt vooral uit de laatste tranche van de verkoop van Nuon-aandelen (2015) ten bedrage van circa € 1 miljoen.

Waardering van dit perspectief

Het perspectief laat zien dat er de komende jaren vooralsnog niet altijd een sluitende begroting kan worden gepresenteerd. Wij benadrukken dat we in de komende periode actief moeten zoeken naar mogelijkheden de begroting voor alle jaren sluitend te krijgen. Voor nieuwe voornemens die geld kosten dient ook een besparing gevonden te worden. Wij verzoeken u om bij de behandeling van het perspectief suggesties te doen die de financiële vooruitzichten verbeteren.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beemster,

De secretaris

De burgemeester

E. Kroese-Vrolijk

H.N.G. Brinkman

3 Financieel perspectief

Financieel Perspectief Voorjaar 2014							
(+/- = voordeel en -/- is nadeel)	2014	2015	2016	2017	2018	PRG	I/S ¹
Stand Programmabegroting 2014	147.686	556	3.712	82.665	82.665		
A. Raadsbesluiten							
1. Gemeentefonds septembercirculaire 2013	-17.861	-	-	-	-	10	S
2. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VRZW)	-2.227	pm	pm	pm	pm	3	S
3. Gebouw De Bonte Klaver	-	-	-	-	-	7	S
4. Invulling taakstelling Beemster	13.148	pm	pm	pm	pm	div.	I
5. Indexering dienstverleningsovereenkomst	-17.789	35.520	19.601	1.591	-68.414	div.	I
B. Onvermijdelijke ontwikkelingen							
1. Het stelsel van Basisregistraties	-37.598	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	1	S
2a. Gemeentefonds tot en met decembercirculaire 2013	61.521	53.880	-4.194	-24.638	13.441	10	S
2b. Herverdeeleffect Gemeentefonds	-	52.137	104.274	156.411	156.411	10	S
2c. Vervallen taak onderhoud onderwijshuisvesting	-	pm	pm	pm	pm	10	S
2d. Lagere bijdrage wegenbeheer HNNK	13.560	24.635	32.034	39.617	-14.692	3	S
3. Actualisatie investeringen	pm	pm	pm	pm	pm	div.	S
C. Ontwikkelingen op de programma's							
1. Invoeringskosten jeugdzorg	-9.081	pm	pm	-	-	2	I
2. Intensivering armoedebeleid	-12.000	-15.000	-15.000	-15.000	-	8	S
3. Bijdrage regionale uitvoeringsdiensten (VTH)	-51.369	-51.369	-51.369	-51.369	-7.705	5	S
4a. Bijstandsverlening inkomensdeel	101.346	-	-	-	-	8	S
4b. Bijstandsverlening uitgavendeel	-101.346	-	-	-	-	8	S
5a. Verhoging participatiebudget	26.412	26.412	26.412	26.412	-	8	S
5b. Hogere uitgaven WWB werkdeel en volwasseneneducatie	-26.412	-26.412	-26.412	-26.412	-	8	S
D. Sociaal domein							
1. Invoering transities	-64.686	-	-	-	-	2/8	I
Totaal ontwikkeling sinds PB 2014 -2018	-124.382	-50.197	-64.654	-43.388	-70.959		
Stand Financieel perspectief 2014	23.304	-49.641	-60.942	39.277	11.706		

1. I = Incidenteel en S = Structureel

Toelichting

In bovenstaande tabel zijn de financiële ontwikkelingen opgenomen sinds de vaststelling van de programmabegroting 2014. Hieronder volgt de toelichting op de verschillende regels uit de tabel.

Stand programmabegroting 2014

Dit is de stand van zaken in de vastgestelde programmabegroting 2014 (bladzijde 1). Deze weergave is exclusief de raadsbesluiten als bijstellingen op de programmabegroting 2014.

ONDERDEEL A. RAADSBSLUITEN

In dit onderdeel zijn de gevolgen meegenomen van de volgende onderwerpen en besluiten door de gemeenteraad van Beemster:

1. De septembercirculaire gemeentefonds 2013

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is lager geraamd. De integratie-uitkering Wmo valt hoger uit en de uitkering voor wegenbeheer wordt lager geraamd. Dit is separaat verwerkt voor 2014. Meerjarig is het effect direct doorgerekend naar de decembercirculaire 2013 (zie onderdeel B2a).

2. Veiligheidsregio

Voor de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is de nieuwe ontwerpbegroting 2014 ontvangen, waarin de regionalisering van de gemeentelijke brandweer is verwerkt. Voor 2014 geeft dit een nadeel van € 2.227. De verwachting is dat deze operatie voor het meerjarenbeeld gunstige gevolgen heeft. De uitwerking hiervan komt terug in de programmabegroting 2015.

3. Gebouw De Bonte Klaver

In een amendement van de CDA, BPP (d.d. 12-11-2013) en PvdA is besloten om de voorgenomen verkoop van het gebouw De Bonte Klaver te schrappen, maar wel in gesprek te gaan met potentiële geïnteresseerde kopers die binding hebben met de lokale bevolking. In de raad van 6 mei jl. is daardoor ingestemd met het voorstel om in eerste instantie in gesprek te gaan met een potentiële kandidaat koper voor de Bonte Klaver.

4. Taakstelling Beemster

Hierin is de stelpost voor het financiële voordeel (€ 175.000) door de samenwerking met Purmerend uitgewerkt en verwerkt. In de programmabegroting 2015 wordt de taakstelling nader uitgewerkt. Dit betreft een taakstelling van € 275.000 voor 2015 en verder.

5. Dienstverlening Purmerend aan Beemster

De gevolgen van de ambtelijke samenwerking met daarbij de dienstverlening vanuit Purmerend is voor 2014 verwerkt. In dit perspectief wordt een stelpost voorgesteld rekening houdende met een indexering van de dienstverleningsovereenkomst. In de programmabegroting 2015 wordt de stelpost nader uitgewerkt.

ONDERDEEL B. ONVERMIJDELIJKE ONTWIKKELINGEN

1. Het stelsel van Basisregistraties

De gemeente Beemster staat voor de wettelijke verplichting om het Stelsel van Basisregistraties op te bouwen. Dit staat los van de samenwerking met Purmerend, het is een autonome ontwikkeling waar gemeenten zelf weinig invloed op kunnen uitoefenen.

Het doel van het stelsel is een verbetering van de externe dienstverlening en interne efficiency. De overheid werkt in totaliteit toe naar de situatie waarbij alle gegevens in één bron staan en telkens bij hergebruik wordt geput uit die ene bron. Geen schaduwbestanden en verouderde gegevens meer.

Er is veel werk te verzetten om de gegevens te verzamelen, te controleren en deze toegankelijk te maken met nieuwe ICT-systemen. Beemster heeft op dit vlak een achterstand in vergelijking met Purmerend. Met name bij de opbouw van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) de koppeling Basisregistratie Adressen en Gebouwen en Waardering Onroerende

Zaken (koppeling BAG-WOZ) en het ontbreken van gegevens voor de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPB).

Voor het inlopen hiervan is goed gebruik te maken van de ervaringskennis van Purmerend met het proces. Maar dit neemt niet weg dat het werk nog steeds moet gebeuren voor de specifieke Beemstergegevens. Daarnaast krijgt Beemster te maken met nieuwe investeringen die nodig zijn voor de aanlevering Basisregistratie Kadaster (BRK), de aansluiting op Het Nederlands Handelsregister (NHR), de nieuwe Basisregistratie Personen (BRP) en de benodigde aanschaf van algemene voorzieningen die de koppeling met de landelijke voorzieningen en de koppeling tussen de basisregistraties mogelijk maken.

Purmerend hanteert een aanpak die past bij de gezamenlijke schaalgrootte van de beide gemeenten. Dit is een efficiënte mix van administratief- en buitendienstwerk. Een deel van de werkzaamheden die hier onderdeel van uit maken zijn niet (wettelijk) verplicht maar wel beproefd doelmatig. Beemster kan hiervan afwijken maar dit leidt niet tot netto lagere kosten.

Medio 2017 moeten de werkzaamheden aan het stelsel gereed zijn en volgt de implementatie- en beheerfase. Uit ervaring van Purmerend is bekend dat het werken aan de basisregistraties leidt tot onvoorziene mee- en tegenvallers. Het zijn nieuwe activiteiten die voor iedereen nog onbekend zijn. Er is een voorstelling gemaakt van de aanpak en kosten. In de praktijk blijkt echter pas hoe het loopt en welk budget er nodig is. Dit feit maakt het logisch om vooraf een kostenraming te maken en daarnaast te werken op basis van nacalculatie.

Vanwege de benoemde onzekerheden wordt er voorgesteld om een stelpost op te nemen voor de structurele lasten in de jaren 2015 t/m 2018 en een bestemmingsreserve in te stellen voor de incidentele lasten, welke verdeeld zijn over de jaren 2014 t/m 2018.

2. Ontwikkelingen gemeentefonds

a. Uitwerking Decemercirculaire 2013

De miljoennota 2014 is verwerkt in de septembercirculaire 2013 (zie onderdeel A). Dit onderdeel is incidenteel voor 2014 verwerkt. Voor de jaren na 2014 is er opnieuw een doorrekening gemaakt naar de decemercirculaire 2013 (onderdeel B).

In de septembercirculaire 2013 waren ten opzichte van het regeerakkoord van het kabinet Rutte II aanvullende maatregelen getroffen ter waarde van € 6 miljard. Bij de algemene beschouwingen werd duidelijk dat de diverse begrotingswetten niet op voldoende steun in de Eerste Kamer konden rekenen, zodat met drie oppositiepartijen een zgn. Herfstakkoord is gesloten. Hoofdpunt is dat de € 6 miljard overeind is gebleven, wel is een andere onderverdeling tot stand gebracht. Dat heeft een effect op de zgn. Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven (NGRU), omdat niet alle maatregelen een effect hebben op het Gemeentefonds. Verder zijn er tweetal intensiveringen opgenomen voor het armoede- en schuldenbeleid en overheveling provinciale taken VTH en is een deel van invoeringskosten jeugdzorg in 2014 opgenomen. De hogere uitgaven voor deze taken worden nader beschreven in onderdeel C.

Alle nadere informatie samengevat levert voor de gemeente Beemster het volgende beeld op:

Onderwerp	2014	2015	2016	2017	2018
Ontwikkeling accres	-10.929	-12.489	-70.563	-91.007	-60.633
Intensivering armoedebeleid	12.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Intensivering provinciale taak VTH	51.369	51.369	51.369	51.369	59.074
Invoeringskosten jeugdzorg	9.081	pm	pm	pm	pm
Ontwikkeling omvang fonds	61.521	53.880	-4.194	-24.638	13.441

b. Groot onderhoud gemeentefonds

Het groot onderhoud (zgn. herijking) aan het kosten georiënteerde verdeelstelsel is bekend gemaakt. Binnen het fonds was er sprake dat een aantal clusters onevenwichtig waren verdeeld over de gemeenten. Sommige gemeenten geven meer uit dan mag worden verwacht op basis van objectieve structuurkenmerken, andere geven minder uit (scheefheid). Die scheefheid is nu rechtgetrokken omdat kosten oriëntatie een uitgangspunt is van het verdeelstelsel. Kostenverschillen a.g.v. eigen gemeentelijk beleid worden niet gecompenseerd via het gemeentefonds. Met de uitkomst van dit onderzoek naar alle clusters is groot onderhoud gepleegd aan het fonds o.b.v. onderzoeksgegevens 2010. De uitkomsten in de meicirculaire zijn gebaseerd op de gegevens 2014. Het herverdeeffect is al kenbaar gemaakt aan de gemeenten in maart 2014. Hierbij zijn ook de bedragen per gemeente kenbaar gemaakt. De uitwerking en het concrete bedrag van dit herverdeeffect komt terug in de meicirculaire 2014. Dit levert voor de gemeente Beemster een herijkingseffect op vanaf 2017 van € 156.411. De verwachting is dat er sprake is van een ingroei in drie termijnen alvorens het volledige bedrag wordt ontvangen.

De opbouw zou dan zijn:

2015	2016	2017	2018
€ 52.137	€ 104.274	€ 156.411	€ 156.411

Dit is de eerste tranche van het groot onderhoud. Binnenkort wordt gestart met de herijking van nog drie clusters. De uitkomsten daarvan gaan in per 2016.

c. Vervallen taak onderhoud onderwijshuisvesting

Op het gebied van onderwijshuisvesting zijn er grote veranderingen op komst in 2015. Het budget wordt de komende jaren flink gekort. Het Rijk wil € 256 miljoen uit het gemeentefonds nemen en overhevelen naar de lumpsum voor primair en voorgezet onderwijs. In de programmabegroting 2014 is hiermee al rekening gehouden. Daar bovenop komt een extra uitname van € 158 miljoen omdat het primair onderwijs zelf verantwoordelijk wordt voor het buitenonderhoud van schoolgebouwen, het voorgezet onderwijs is dat al. Hierop is één uitzondering: het voortgezet onderwijs mag onder voorwaarden investeren in nieuwbouw. Schoolbesturen in het primair onderwijs mogen dit niet. De wet voorziet in een verbod hierop. Het exacte bedrag waarmee de uitkering van Beemster omlaag gaat, kan pas berekend worden na ontvangst van de meicirculaire van het gemeentefonds. Indicatief gaat het om een korting van € 44.000 structureel.

d. Lagere bijdrage wegenbeheer Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HNNK)

In de Wet Herverdeling Wegenbeheer 1993 is vastgelegd dat voor de wegen die volgens de wet zijn toegewezen aan HNNK, daarvoor bestemde gelden uit het Gemeentefonds ter beschikking krijgen. Dit geld is bestemd voor het beheer en onderhoud van deze wegen.

Tot 2013 werd de jaarlijkse doorbetaling verhoogd met een vast bedrag en een percentage. Het percentage wordt jaarlijks in de septembercirculaire aangegeven. Vanaf 2013 is de verhoging met het vaste bedrag vervallen. Hiermee was in de begroting 2014 nog geen rekening gehouden

3. Actualisatie investeringen

Voor verschillende investeringen die al waren begroot zal richting de programmabegroting 2015 een actualisatie plaatsvinden. In een aantal gevallen is dit een verschuiving met één of twee jaar. Dit betreft het herstraten en herasfalteren wegen: budgetten 2012 en 2013 en renovatie riolering: budget 2013. Deze bedragen zijn doorgeschoven naar 2014.

Hierin wordt ook meegenomen het onvermijdelijke effect van de overschrijding van het krediet uitrukpost brandweer met € 58.000. Door de overgang naar de veiligheidsregio per 1 januari 2014 is het niet mogelijk de BTW te compenseren.

ONDERDEEL C. ONTWIKKELINGEN OP DE PROGRAMMA'S

1. Invoeringskosten jeugdzorg

Dit onderdeel komt terug in hoofdstuk 4 sociaal domein. Het incidentele bedrag van € 9.081 dat nu is opgenomen in 2014 is gebaseerd op het bedrag (€ 7,75 miljoen) dat reeds beschikbaar was aan invoeringskosten. In december 2013 is bekend gemaakt dat er nog eens € 32 miljoen wordt toegevoegd. Het exacte bedrag waarmee de uitkering van Beemster omhoog gaat, kan pas berekend worden na ontvangst van de meicirculaire van het gemeentefonds. Indicatief gaat het om een toevoeging van € 46.000 incidenteel. Dit bedrag is als uitgave opgenomen in programma 2 Beemsterling in Beemster.

2. Intensivering armoedebeleid

Voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid wordt voor 2014 een bedrag van € 70 miljoen beschikbaar gesteld in het gemeentefonds. Voor de jaren 2015 en volgende wordt er nog € 20 miljoen aan toegevoegd, waardoor het surplus op € 90 miljoen komt. Deze structurele verdeling vindt plaats via de maatstaven in het fonds. Deze intensivering zal als uitgave worden opgevoerd in de programma 8 Zorg en inkomen.

3. Bijdrage regionale uitvoeringsdiensten (VTH)

Vanwege de overdracht aan taken aan gemeenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij provinciale inrichtingen wordt voor de jaren 2014 tot en met 2017 een bedrag van € 40,76 miljoen en vanaf 2018 structureel € 46,7 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. De RUD voert deze taken nu voor ons uit. Over het bijbehorende takenpakket en de te verwachten lasten wordt overleg gevoerd met de RUD. De intensivering wordt tijdelijk weggezet als stelpost binnen programma 5 De Beemster omgeving.

4a en 4b. Bijstandsverlening

In september 2013 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de budgetten 2014 voor het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand (WWB), Bijstandbesluit zelfstandigen (Bbz) en het Participatiebudget bekend gemaakt. De reden voor het hogere budget is de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. In 2014 nemen we een gelijk bedrag op voor hogere uitkeringslasten. Bij het opstellen van de programmabegroting 2015 wordt beoordeeld hoe de rijksuitkering en de uikeringslasten zich meerjarig ontwikkelen.

5a en 5b. Participatiebudget

Het participatiebudget bestaat uit een Szw bijdrage voor uitvoeringslasten WWB werkdeel en een OCW bijdrage voor volwasseneducatie. In de begroting zijn deze baten en lasten budgettair neutraal verwerkt.

In september 2013 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het Participatiebudget voor 2014 bekend gemaakt. Dit budget is hoger dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Omdat de baten en lasten van dit onderwerp in de begroting budgettair neutraal is verwerkt doen we dat ook in dit overzicht.

ONDERDEEL D. SOCIAAL DOMEIN

1. Extra kosten invoering decentralisaties

Met de voorbereiding op de drie decentralisaties zijn extra kosten gemoeid. Voor de nieuwe taken Jeugdzorg, Awbz en Participatie worden er in 2014 en 2015 uitgaven gedaan om een goede invoering mogelijk te maken. De inzet vindt zoveel als mogelijk plaats met de bestaande ambtelijke capaciteit. Dat kan niet voor aanpassingen aan de informatievoorzieningen en een aantal andere materiële uitgaven. De verwachting is dat de dekking van de uitgaven uit het gemeentefonds niet toereikend is. Om dit knelpunt op te lossen worden er voor 2014 en 2015 incidentele middelen beschikbaar gesteld: voor 2014 € 64.686 en 2015 € 56.000. De extra kosten in 2015 zullen, zoals in het coalitieakkoord opgenomen is, ten laste komen van de budgetten die daarvoor aan de gemeente zijn toegekend en niet leiden tot hogere lasten in de exploitatie. Het sociaal domein wordt verder toegelicht in hoofdstuk 2.

4 Sociaal domein

In 2015 komt er een deelfonds sociaal domein, naast de algemene uitkering. In dat deelfonds komen drie integratie-uitkeringen voor de taakvelden WMO, jeugdzorg en Participatiewet. Binnen het deelfonds zijn de geldstromen ontschot. De gelden van het deelfonds mogen niet worden besteed aan andere taken. Verantwoording van de besteding van de gelden geschiedt horizontaal aan de eigen gemeenteraad. De verticale verantwoording worden gemonitord door het Rijk via de zogenoemde informatie voor derden (lv3). Deze methode wordt gebruikt door de gemeenten voor de verantwoording van de bestedingen. Risico van overbesteding is voor de gemeenten, onderbesteding kan wel gevolgen krijgen door opschorting van uitbetaling van het deelfonds. Hier gaat wel een procedure aan vooraf. Zoals het er nu naar uitziet wordt het deelfonds sociaal domein na drie jaar overgeheveld naar de algemene uitkering in het reguliere maatstavenstelsel.

Voor deze nieuwe taken worden er in 2014 en 2015 uitgaven gedaan om een goede invoering mogelijk te maken. De inzet vindt zoveel als mogelijk plaats met de bestaande ambtelijke capaciteit. Dat kan niet voor aanpassingen aan de informatievoorzieningen en een aantal materiele uitgaven. Voor de dekking van deze uitgaven wordt gebruik gemaakt van de vergoeding die de gemeente ontvangt van het rijk via het gemeentefonds. Deze vergoeding is niet toereikend. In het perspectief onderdeel D invoering transities is hiervoor incidenteel een extra bedrag nodig van € 64.686 in 2014.

Jeugdzorg

Over te hevelen budget

In de meicirculaire 2013 was reeds een indruk gegeven van het macrobudget voor jeugdzorg, inclusief verdeling ervan per individuele gemeente. Dit budget is opgebouwd vanuit een historisch model en thans 5,5% hoger dan in mei 2013 (thans ruim € 3,5 miljard). Het definitieve bedrag en verdeling per individuele gemeente volgt in mei 2014, met een toets van de Algemene Rekenkamer.

De nieuwe verdeling voor Beemster ziet er volgt uit (hetgeen een informatief karakter heeft):

	2015	2016	2017	2018
Jeugdzorg	€ 1.502.601	pm	pm	pm

Het startbudget is € 1,5 miljoen, daarna zal er nog een korting plaatsvinden. Vanaf 2016 komt er geleidelijk een objectief verdeelmodel.

Uitvoeringskosten

In december 2013 is afgesproken dat gemeenten in 2014 € 32 miljoen erbij krijgen. Tot op heden was er € 7,75 miljoen voor gemeenten beschikbaar in 2014 (opgenomen in perspectief voor € 9.081), nu is dit opgehoogd tot het niveau van het bedrag in 2013. In de meicirculaire 2014 wordt dit bedrag beschikbaar gesteld. Voor Beemster zou dit indicatief uitkomen op € 46.000. Daarnaast zal in de meicirculaire 2014 informatie worden gegeven over de compensatie van uitvoeringskosten van € 16 miljoen in 2015 en € 26 miljoen in 2016.

WMO

In januari 2014 is de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning naar de Tweede Kamer gestuurd en zal de huidige Wmo vervagen. Met deze nieuwe wet krijgen gemeenten meer verantwoordelijkheden voor het organiseren van passende ondersteuning aan huis voor mensen die niet op eigen kracht kunnen deelnemen aan de samenleving. Het doel van de wet is het mogelijk maken voor mensen om langer thuis te kunnen blijven wonen en te participeren. Gemeenten krijgen € 3,9 miljard voor de nieuwe verantwoordelijkheden. De nieuwe Wmo zal per 1 januari 2015 in werking moeten treden.

Een eerste inzicht in het macrobudget voor de Wmo 2015 is inmiddels bekend gemaakt. Ook hier geldt dat het budget is opgebouwd vanuit een historisch model en er vanaf 2016 geleidelijk aan een objectief model komt. In de meicirculaire 2014 zal een definitief inzicht worden geboden.

De nieuwe verdeling voor Beemster ziet er volgt uit (hetgeen een informatief karakter heeft):

	2015	2016	2017	2018
Wmo bestaand (na korting van € 206.738)	€ 562.624	pm	pm	pm
AWBZ taken	€ 1.070.697	pm	pm	pm

Participatiewet

Ten behoeve van de toekomstige verdeling van de middelen die beschikbaar zijn op grond van de Participatiewet is een vooronderzoek uitgevoerd. Een vervolgonderzoek naar de (objectieve) verdeelmaatstaven van de middelen beschikbaar voor de Participatiewet in relatie tot de decentralisaties sociaal domein is noodzakelijk. Getracht wordt in het voorjaar 2014 een verdeelmodel beschikbaar te hebben, zodat de gemeenten in de komende meicirculaire 2014 geïnformeerd worden over hun aandeel. In februari 2014 is deze wet aangenomen. Het inkomensdeel van de WWB blijft in ieder geval tot 2018 een specifieke uitkering,

5 Ontwikkeling algemene reserve

De algemene reserve gaat in dit financieel perspectief van € 3,2 miljoen begin 2014 naar € 3,7 miljoen eind 2018. De ontwikkeling van de algemene reserve voldoet daarmee wel aan de minimale omvang die is vastgelegd in het raadsbesluit van 2 juli 2009. Volgens dit besluit bedraagt de ondergrens 8,5% van de totale lasten. In onderstaande tabel staan de totalen van de lasten in 2014 t/m 2017, en de ondergrens van 8,5% hiervan.

	2014	2015	2016	2017	2018
Totale lasten	16.323.503	15.560.570	14.604.534	14.547.573	-
Ondergrens algemene reserve	1.387.498	1.322.648	1.241.385	1.236.544	-

Het benodigde weerstandsvermogen is per november 2013 berekend op € 2,5 miljoen.

In het coalitieakkoord 2014-2018 is aangegeven dat binnen de algemene reserve de Nuon gelden niet langer geoormerkt dienen te zijn. De reservering van de Nuon gelden voor de uitvoering van duurzaamheidsbeleid zal ten gevolge van deze afspraak komen te vervallen. De technische uitwerking hiervan zal terugkomen in de programmabegroting 2015.

Tabel ontwikkeling algemene reserve in meerjarenperspectief (+/+ = toevoeging en -/- = onttrekking)

(bedragen maal € 1000)	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari (incl. rekening 2013)	-220.792	2.749.799	3.731.993	3.649.614	3.668.453
Algemene reserve opbrengst verkoop NUON aandelen	3.494.727	-	-	-	-
Totaal algemene reserve 01-01	3.273.935	2.748.799	3.731.993	3.649.614	3.668.453
A. Incidentele ontwikkelingen:					
- Onttrekking gebouw Bonte Klaver	-23.440	-22.437	-21.437	-20.438	-19.438
- Toevoeging verkoop aandelen Nuon	-	1.055.272	-	-	-
- Onttrekking stelsel van Basisregistraties	-525.000	-	-	-	-
B. Structurele ontwikkelingen:					
- Stand Financieel perspectief 2015 - 2018	23.304	-49.641	-60.942	39.277	11.706
Saldo toevoeging (+)/onttrekking(-)	-525.136	983.194	-82.379	18.839	-7.732
Saldo 31 december	2.748.799	3.731.993	3.649.614	3.668.453	3.660.721

De volgende relevante ontwikkelingen vinden plaats in de jaren 2014-2018:

- de afwijking van de laatste termijn van de opbrengs van verkoop aandelen NUON;
- het verwachte rekeningresultaat 2013 van € 347.151;
- het schrappen van de voorgenomen verkoop van het gebouw de Bonte Klaver;
- het instellen van een bestemmingsreserve voor de incidentele lasten voor het stelsel van basisregistraties van € 525.000 door een éénmalige onttrekking aan de algemene reserve in 2014;
- de saldi van het financieel meerjarenperspectief komen ten gunste of ten laste van de algemene reserve.

6 Technische uitgangspunten

De technische uitgangspunten die zullen worden gehanteerd voor het opstellen van de ramingen in de nieuwe begroting 2015 en voor het actualiseren van het meerjarenperspectief 2015 - 2018, zijn als volgt:

- De dienstverleningsovereenkomst wordt geïndexeerd conform de vastgestelde notitie verrekenregels. Hierin is vastgelegd dat de ambtelijke kosten (lonen en managementvergoeding) gelijk is aan de ontwikkeling van de CAR-UWO en werkgeverspremies. De gemeente Purmerend bepaalt jaarlijks het effect van deze ontwikkeling voor de loonkostenbegroting. De afgelopen jaren zijn vooral de werkgeverspremies (pensioenpremies en premies voor zorgverzekeringswetten) gestegen. Het terugdraaien van de tijdelijke premieopslag voor het ABP van 3% (70% ten laste van de werkgever = 2,12%) heeft in 2014 nog niet plaatsgevonden. Daarentegen dalen wel de overige werkgeverspremies met gemiddeld 0,4%. Voor 2015 wordt rekening gehouden met het alsnog vervallen van deze opslag van 2,12%. Daarnaast wordt in 2014 uitgegaan van de nullijn voor CAO effecten. Voor de jaren 2015 e.v. is een indexering van 1,5% aangehouden voor CAO en/of overige werkgeverslasten. Verder worden (in beginsel) de overheadtarieven geïndexeerd met 1,5%. Meerjarig zien de percentages er als volgt uit:

Te hanteren percentages (%)	nieuw 2014	2015	2016	2017	2018
CAO ontwikkeling	-1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Werkgeverslasten	1,72%	-1,72%	-	-	-
Ambtelijke kosten (lonen en man.verg.)	0,22%	-0,22%	1,50%	1,50%	1,50%
Overhead	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%

- De kosten van derden betreffen de diensten en goederen die derden leveren voor de uitvoering van de werkzaamheden binnen de gemeente. Het gaat hier bijvoorbeeld om de kosten van energie, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties. Het is gebruikelijk bij het begroten van deze kosten om rekening te houden met een prijsindexatie. In afwijking van de CBS prijsindexcijfers wordt uitgegaan van een jaarlijkse groei van 2,0%. Hiermee wordt de blijvende inzet onderstreept om goedkoper en met een hogere kwaliteit in te kopen. In de budgetten wordt de groei niet functioneel verwerkt.
- De tarieven behoren kostendekkend te zijn conform de uitgangspunten in de meerjarenbegroting 2014 - 2017. De indexering voor belastingen, heffingen en leges bedraagt in 2014 2,25%. Voor de jaren na 2014 bedraagt de indexering 2%.
- De materiële vast activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven, tenzij de raad voor een andere afschrijving heeft gekozen.
- Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Activa met een meerjarig maatschappelijk nut in de openbare ruimten worden alleen in uitzonderingsgevallen geactiveerd.
- Investerings met een ondergrens van kleiner dan € 10.000 worden rechtstreeks in de exploitatie opgenomen, uitgezonderd gronden en terreinen, die altijd worden geactiveerd.

- Voor toe te rekenen rente aan geactiveerde uitgaven wordt rekening gehouden met het raadsbesluit van 1 april 1999. De rentepercentages worden hierbij afgeleid van de afschrijvingstermijnen. De rentepercentages zijn gelijk gelaten aan die, welke in de begroting 2014 zijn gehanteerd. De investeringbedragen zijn zoveel mogelijk aangepast aan de cijfers van de jaarrekening 2013.

Autonome ontwikkelingen en niet autonome ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen worden gezien als autonome ontwikkelingen en zijn - indien van toepassing - direct verwerkt in het financieel kader:

- Dalende of stijgende cliëntenaantallen (bijvoorbeeld Wwb, Wmo-voorzieningen) leiden tot navenante aanpassing van de ambtelijke formatie;
- Uitbreiding of krimp van het areaal (in beheer zijnde wegen, straten, groen, meubilair kunstwerken) wordt verwerkt in de begroting zodat het bestaande beheer niet in kwaliteitsniveau hoeft te worden aangepast;
- Leerlingprognoses met een effect op de benodigde hoeveelheid. Dit geldt onder andere voor het leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting;
- Ontwikkelingen (af- en/of toename) uitkering in het gemeentefonds (areaal/accres);
- Vervanging van voertuigen en installaties via vervangingsinvesteringen;
- Voor de leges en tarieven wordt uitgegaan van een kostendekkend tarief op basis van de systematiek van toerekenen van organisatiekosten in de begroting 2014.

Niet-autonome ontwikkelingen zijn

- Wijziging in de kostentoerekening voor wat betreft het effect op de tariefsverhogingen. Tariefwijzigingen zijn afgezien van aanpassing aan de inflatie altijd een keuze;
- Voorstellen waarin het beleid wordt gewijzigd of nieuwe initiatieven ten opzichte van de meerjarenbegroting 2014-2017 worden gedaan;
- Dalende rijksinkomsten voor specifieke taken. Het uitgangspunt bij rijksinkomsten is dat het gemeentelijk aandeel in de kosten niet stijgt. Bij een dreigende stijging wordt een bezuiniging als keuze aan de raad voorgelegd.

Tabel samenvatting uitgangspunten 2015:

Loonontwikkeling (incl. managementvergoeding) -0,22% (vanaf 2016 1,5%)

Overheadontwikkeling 1,5%

Prijs/inflatieontwikkeling 2,0%

Gemeentelijke heffingen, leges en belastingen 2,0%

